

Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

Saksb.: Øyvind Skogstad
e-post: fmnooys@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 68
Vår ref: 2014/302
Deres ref:
Vår dato: 17.03.2014
Deres dato:
Arkivkode: 433.52

Sekretariatets saksframlegg til saker i møte 2/2014 i Rovviltnemnda for region 7 - Nordland

Sak 7/2014 Godkjenning av saksliste

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner sakslista til møte 2/2014 slik den foreligger.

Sak 8/2014 Godkjenning av referat fra møte 1/2014

Utkast til referat fra møte 1/2014 er publisert på nemndas nettside. Det er også lagt ved saken (vedlegg 1).

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner referatet fra møte 1/2014 slik det foreligger.

Sak 9/2014 Habilitet i roviltnemnda

Rovviltnemnda er et forvaltningsorgan som utøver forvaltningsmyndighet. Dermed gjelder forvaltningsloven. Følgelig gjelder habilitetsreglene i forvaltningsloven kap II. Nemnda skal selv avgjøre om et medlem er inhabilt, uten at vedkommende medlem deltar, jf. forvaltningsloven § 8 andre ledd.

En del av habilitetsreglene er veldig tydelige. Reglene om automatisk inhabilitet finnes i § 6 første ledd. Blant annet er en offentlig tjenestemann inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse i en forvaltningssak

- når han selv er part i saken;
- når han er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken;
- når han er eller har vært gift med eller er forlovet med eller er fosterfar, forstermor eller fosterbarn til en part;
- når han er leder eller har ledende stilling i, eller er medlem i styret eller bedriftsforsamling for et samvirkeforetak, eller en forening, sparebank eller stiftelse som er part i saken.

Andre regler er mer generell, som den mer skjønsmessige bestemmelsen i § 6 andre ledd om at en offentlig tjenestemann er inhabil når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til hans upartiskhet. Det skal legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham selv eller noen som han har nær personlig tilknytning til.

Særlig for Sametingets medlemmer kan det oppstå tilfeller hvor man må vurdere vilkåret i § 6 andre ledd om «særegne forhold». Rovviltforskrifta slår fast at nemndsmedlemmer oppnevnt av Sametinget skal være bosatt i forvaltningsregionen og skal representere den aktuelle regionen, altså Nordland. Intensjonen med regionale roviltnemder er større grad av regional tilhørighet og nærhet i forvaltningen. I et lite land som Norge, og ikke minst i et begrenset miljø som reindriften er i Nordland, må det da forventes at Sametingets medlemmer fort kan ha en viss nærhet til personer som berøres av nemndas vedtak. Representantenes regionale tilhørighet ligger altså til grunn for hele ordningen, og det vil etter sekretariatets vurdering ikke være snakk om særegne forhold dersom det er snakk om overordnede vedtak og føringer. Særegne forhold vil lettere kunne foreligge dersom det er snakk om behandling av saker som tilgodeser enkeltpersoner, i og med at det da må vurderes om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for medlemmet selv eller noen vedkommende har nær personlig tilknytning til. Hvor grensen går, må bero på en konkret vurdering i hver sak. Intensjonene med nemnda som et regionalt organ, regional tilhørighet etc. må tillegges vekt i den vurderinga. I tvilstilfeller er nok nemnda best tjent med en "føre var-tilnærming" til habilitetsspørsmålet.

Et av de mest aktuelle saksområdene hvor det kan bli reist spørsmål om habiliteten til nemndsmedlemmer, er ved fordeling av FKT-midler. Dersom nemnda er bevisst på sin rolle i forhold til reglene for saksbehandling i FKT-forskriftens kapittel 3, skal det mye til for at nemndsmedlemmer blir inhabile i et budsjettarbeid. Miljødirektoratet fordeler midlene til den enkelte roviltregion. Roviltnemnda fordeler midlene til Fylkesmannen og gir føringer til Fylkesmannen for bruken av midlene. Myndigheten til å behandle de enkelte søknadene er tillagt Fylkesmannen.

Sak 10/2014 Forebyggende tiltak mot roviltskader og konfliktdempende tiltak – budsjett 2014

Vi har ikke mottatt planleggingsrammer for roviltnemndene i 2014, men vi har fått foreløpig signaler om at region 7 – Nordland vil få samme sum som i 2013. Sekretariatets saksframlegg og budsjettforslag tar utgangspunkt i dette. Brev med planleggingsrammer vil bli ettersendt så snart det er mottatt. Dersom det blir behov for justering av budsjettforslag vil også dette bli ettersendt.

a) Drift av nemnda og sekretariatet, kap. 1427.21

I 2013 fikk region 7, Nordland kr 800 000,- til dekking av møtegodtgjørelse og reiser til nemnda og drift av sekretariatet. Med bakgrunn i signaler fra direktoratet går vi ut fra at samme sum blir tildelt i 2014. Midler som ikke blir brukt til møtegodtgjørelse og reiser for nemnda, blir brukt til å dekke kostnader ved drift av sekretariat.

b) Forebyggende og konfliktdempende tiltak, kap. 1427.73

Med bakgrunn i signaler fra direktoratet går vi ut fra at region 7, Nordland får tildelt kr 7 500 000,- for 2014 til forebyggende tiltak mot roviltskader og konfliktdempende tiltak. Dette er samme beløp som i 2013. Bruken av midlene skal følge fastsatt forskrift om tilskudd til FKT-tiltak og føringer i forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland.

Formålet med tilskuddsordningen er å sikre iverksettelse av effektive tapsforebyggende tiltak for å begrense de skadene rovvilt kan forårsake på produksjonsdyr i landbruket, samt konfliktdempende tiltak for å begrense ulemper for lokalsamfunn og andre grupper. For at

tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Målgruppen er foretak med produksjonsdyr i landbruket (inkl. reindriftsnæring), kommuner og lokalsamfunn. Lokale, regionale og landsdekkende organisasjoner og forskningsinstitusjoner kan også søke om tilskudd.

Miljødirektoratet fordeler midlene til den enkelte rovviltregion. Rovviltnemnda fordeler midlene til Fylkesmannen og gir føringer til Fylkesmannen for bruken av midlene. De enkelte søknadene behandles av Fylkesmannen. Søknader av nasjonal karakter behandles av Miljødirektoratet.

Samlet søknadssum om FKT-midler er på ca 17 millioner kroner. Dette innebærer en forholdsvis tøff prioritering mellom ulike typer tiltak.

Forslag til fordeling av FKT-midlene er gjort i samarbeid mellom miljøvernavdelinga og landbruks- og reindriftsavdelinga hos Fylkesmannen. Vårt forslag har i tillegg til gjeldende regelverk og føringer i forvaltningsplanen, tatt utgangspunkt i erfaringer med de ulike tiltakene både gjennom rapportering fra tilskuddsmottakere og gjennom Fylkesmannens rovviltarbeid. Vi har også lagt vekt på søknadsmassen ved fastsetting av budsjettforslag. I arbeidet med budsjettforslag har vi tilstrebet en lik fordeling av midler til reindrifta og saueneæringa. Innstillingen fra sekretariatet fordeler tilgjengelige FKT-midler på hovedposter innenfor saueneæringa, reindriftsnæringa og andre tiltak (tabell nedenfor). I tabellen er også budsjett og forbruk i 2013 og søknadssummer i 2014 vist på de samme postene.

Lenger ned i saksframlegget har vi redegjort nærmere for våre forslag til prioriteringer mellom ulike budsjettposter. Vi viser også til vårt brev av 03.02.2014 til Miljødirektoratet med rapportering på FKT-midlene for 2013.

Budsjettforslaget fordeler rammen på hovedposter innenfor saueneæringa, reindriftsnæringa og andre fellestiltak, samt konfliktdempende tiltak. Fylkesmannen foreslår at vi i forbindelse med enkeltsaksbehandlninga kan foreta mindre omposteringer, i størrelsesorden +/- 5 %, mellom de ulike postene ved behov.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltneemnda vedtar følgende budsjett for midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, post 1427.73, i 2014:

FKT, post 1427.73. Forslag til budsjett 2014	Budsjett 2013	Forbruk 2013	Søknader 2014	Budsjettforslag 2014
Tiltak i saueneæringa				
- Tidlig sankning	736 000,-	433 018,-	958 464,-	780 000,-
- Forsinket slipp på beite	0,-	0,-	264 842,-	0,-
- Flytting til annet beite	0,-	0,-	0,-	0,-
- Gjeting/utvida tilsyn	1 170 000,-	1 141 682,-	1 832 160,-	1 050 000,-
- Gjeting/Vokterhund	30 000,-	15 000,-	55 000,-	0,-
- Elektronisk gjerde til rovviltsikring	0,-	0,-	200 320,-	0,-
- Beiting på inngjerdet areal	0,-	0,-	178 106,-	0,-
- Beredskapsareal	0,-	0,-	288 953,-	50 000,-
- Bruk av tekniske tiltak	0,-	0,-	541 620,-	0,-
- Andre tiltak som faller inn under formålet	5 500,-	0,-	152 905,-	10 000,-
- Kadaverhundarbeid	682 380,- ¹	204 243,-	260 200,-	200 000,-
- Radiobjeller	¹	441 870,-	1 836 033,-	540 000,-
- SUM sau	2 623 880,-	2 235 813,-	6 568 603,-	2 630 000,-
Tiltak i reindriftsneæringa				
- Flytting til annet beite	912 500,-	1 013 100,-	2 332 665,-	720 000,-
- Intensiv gjeting	935 000,-	858 144,-	1 579 000,-	850 000,-
- Kalving i gjerde	0,-	0,-	154 380,-	0,-
- Foring av rein i perioder med særlig store tap	584 080,-	510 681,-	2 412 562,-	550 000,-
- Bruk av tekniske tiltak	0,-	0,-	155 000,-	0,-
- Tidlig slakting	465 000,-	440 000,-	720 000,-	460 000,-
- Andre tiltak som faller inn under formålet	0,-	0,-	230 000,-	50 000,-
- Kadaverhundarbeid	0,-	0,-	20 000,-	5 000,-
- Radiobjeller	46 050,-	31 075,-	524 370,-	35 000,-
- SUM rein	2 942 630,-	2 853 000,-	8 127 977,-	2 670 000,-
Andre tiltak				
- Kompetansebygging – felling/jakt	680 689,-	1 176 097,- ²	1 927 907,-	800 000,-
- Utgifter ved skadefellingsforsøk	600 000,-	537 209,-		600 000,-
- Akuttmidler etc.	652 801,-	696 336,-		700 000,-
- Konfliktdempende tiltak	0,-	0,-	90 000,-	100 000,-
- SUM andre tiltak	1 933 490,-	2 409 642,-	2 017 907,-	2 200 000,-
SUM FKT	7 500 000,-	7 498 455,-	16 714 487,-	7 500 000,-

¹ I budsjettet for 2013 var kadaverhunder og radiobjeller slått sammen til en felles budsjettpost.

² Forbruket i 2013 omfatter kr 526 453,- av restmidler fra 2013 som skal brukes til videreføring av jerveprosjektet i 2014.

c) Tjenestekjøp, kap 1427.21

Posten Tjenestekjøp var ny i 2013. Med bakgrunn i signaler fra direktoratet går vi ut fra at region 7, Nordland får tildelt kr 1 000 000,- for 2014 til denne posten i 2014. Dette er samme som i 2013. Bakgrunnen for at dette er en egen post er for å sikre riktig budsjettering i tråd med Stortingets bevilgningsreglement. Midlene kan benyttes til tjenestekjøp og forskningsaktivitet, for eksempel forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til utvikling og iverksettelse av effektive forebyggende tiltak, eller evaluering av effekter av igangsatte tiltak.

I budsjettforslaget har vi delt inn i budsjettposter knyttet til forskning, bestandsregistrering og andre tiltak. Ved bruk av midler til forskningsprosjekter legger vi til grunn at kun prosjekter knyttet til problemstillinger i Nordland skal prioriteres. Større forskningsprosjekter bør primært

finansieres nasjonalt. I Lofoten igangsatte vi i 2013 et forskningsprosjekt knyttet til tap av sau til kongeørn. Dette videreføres i 2014 med hovedfokus på byttedyrinnsamling og isotopanalyser for å avdekke omfanget av sau i dietten hos kongeørn i Lofoten, finansiert med restmidler fra 2013. Vi vurderer også at det kan være fornuftig å gjennomføre intensivovervåking av sau omkring beiteslipp for å få data fra et nytt år på det samme temaet som ble undersøkt i 2013. Dette må i så fall finansieres med midler over 2014-budsjettet.

NINA v/ Scandlynx er i ferd med å starte opp forskningsarbeid i Indre Salten. Prosjektet finansieres av Miljødirektoratet og skal kartlegge områdebruk og forflytningsavstander hos radiomerkede hunngauper for å vurdere evt. revisjon av avstandsreglene som benyttes i bestandsregistreringa. Dersom vi benytter ekstra midler til Scandlynx kan prosjektet utvides til også å omfatte predasjonsstudier, slik at vi får data fra Nordland på hvor ofte gaupe dreper ulike byttedyr.

Finansiering av bestandsregistrering av rovvilt gjøres i hovedsak gjennom tildelinger fra Miljødirektoratet. Vi har imidlertid god erfaring med å bruke noen midler på etablerte dusørordninger, samt at vi i enkelte områder ser behov for en lokal forsterking av gauperegistreringa.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda vedtar følgende budsjett for midler til tjenestekjøp, post 1427.21, i 2014:

Tjenestekjøp, post 1427.21. Forslag til budsjett 2014	Forbruk 2013	Budsjettforslag 2014
Forskningsprosjekter		
- Prosjekter rettet mot beitedyr og kongeørn	532 050,- ¹	200 000,-
- Prosjekter rettet mot beitedyr og gaupe	0,-	500 000,-
- Andre forskningsprosjekter	94 021,- ²	
SUM forskningsprosjekter	626 071,-	700 000,-
Bestandsregistrering		
- Dusører gaupeynglinger	97 110,-	
- Dusører jerveynglinger	0,-	
- Dusører bjørneskit	55 029,-	
- Ekstrainnsats bestandsregistrering gaupe	40 000,-	
SUM bestandsregistrering	192 139,-	165 000,-
Andre tiltak		
- Utprøving av nye tiltak	175 400,-	135 000,-
SUM Andre tiltak	175 400,-	135 000,-
Ufordelt		
SUM Tjenestekjøp	993 610,-	1 000 000,-

¹ Omfatter kr 266 050,- av restmidler fra 2013 som skal brukes i 2014.

² Bruk av restmidler fra 2013, nærmere prosjekt avklares nærmere med Bioforsk.

Nærmere om de ulike budsjettpostene

Tiltak i reindrifta

De siste årene har andelen av FKT-midlene som går til reindrifta økt, og nå søker de fleste siidaandelene årlig om tilskudd til gjennomføring av tapsforebyggende tiltak. I 2013 gikk 38 % (2,85 mill kr) av FKT-midlene til planlagte tiltak i reindrifta, mens 35 % av midlene gikk til planlagte tiltak i sauenevinga. I 2014 har 40 av 43 siidaandeler søkt om tilskudd enten med selvstendig søknad eller gjennom fellessøknad fra distriktet. Vi ser at økende antall søknader fra reindrifta vil fort innebære at man bør revidere fastsatte satser for ulike tiltak dersom ikke andelen av FKT-midler til reindrifta skal gå på bekostning av søknader fra andre grupper.

Samtidig som fokuset på FKT-tiltak i reindrifta har økt, har også tapene av rein økt fra år til år, og det er derfor vanskelig å si hvor god tapsreducerende effekt tiltakene har. Sekretariatet mener det er behov for økt kunnskap om årsakene til tap i reindrifta, og mer fokus på å tilpasse tapsforebyggende tiltak slik at de får best mulig effekt.

Flytting av rein til mindre rovdyrutsatte beiteområder

Flytting av rein til mindre rovdyrutsatte beiteområder er blant de største tiltakene i reindrifta, både i omsøkte og tildelte midler de siste årene. Dette er et av få tiltak hvor det er mulig å skille mellom rein og rovdyr i tid og/eller rom. I mange distrikt er dette et etablert tiltak som årlig gjennomføres. Flere har rapportert om at tiltaket har hatt en tapsreducerende effekt, men det er viktig at disse områdene virkelig har et lavere rovdyrtrykk. Generelt er kystområdene mindre rovdyrutsatte, men i enkelte områder forårsaker gaupe en god del tap. Både ved fordeling av kvoter og vurdering av skadefelling/ekstraordinære uttak, og ved nemndas langsiktige arbeid med arealdifferensiering, bør slike kystområder tillegges vekt. Sekretariatet foreslår også i år å prioritere dette tiltaket høyt.

I forvaltningsplanen står det at prosentandel av total kostnader som kan dekkes skal fastsettes årlig. Rovviltnemnda bestemte i 2011, 2012 og 2013 at det skulle dekkes inntil 70 % av direkte transportkostnader ved flytting av rein til rovdyrfrie områder. I årene før 2011 var dekningsgraden på 50 %. Med bakgrunn i begrensede midler i forhold til antall søknader, vurderer Fylkesmannen at det i år er riktig å redusere tilskuddet til inntil 50 % av direkte transportkostnader. Flytting til vinterbeiter på kysten er i tillegg til å være et tapsforebyggende tiltak, også en del av normal driftsform hvor man utnytter ulike deler av beiteområdene til ulike årstider. Dersom nemnda ønsker at det skal gis inntil 70 % tilskudd også i år, vil det innebære merkostnader på ca kr 290 000,-. Dersom nemnda ønsker øker budsjettposten for flytting av rein, vurderer sekretariatet at reduksjonen bør gjøres i andre budsjettposter til reindrifta.

Intensiv gjeting av rein

Intensiv gjeting under reinkalvinga er et mye brukt tiltak i flere år. Det er vanskelig å måle den tapsforebyggende effekten, men flere rapporterer at tiltaket er viktig. Som følge av nytt regelverk ble det i 2013 stilt krav om at slik gjeting måtte kombineres med andre tiltak.

FKT-forskrifta åpner for at det kan gis tilskudd til intensiv gjeting i kombinasjon med ulike tiltak, som flytting av rein til mindre rovdyrutsatte beiteområder, kalving i gjerde, eller foring av rein i korte perioder av året for å samle flokken. Videre kan det gis tilskudd til akutt intensiv gjeting i forbindelse med pågående tap.

De fleste siidaandelene i Nordland søker om tilskudd til intensiv gjeting, og mange kombinerer tiltaket med tilleggsfôring før og/eller under kalvingsperioden for å holde reinen mer samla og på den måten ha bedre oversikt over flokken. De rapporter vi har fått i år konkluderer også med at intensiv gjeting i kalvingsperioden har en tapsreducerende effekt, og at det er et nyttig tiltak i kombinasjon med tilleggsfôring. Fylkesmannen registrerer imidlertid at kravet om at gjeting må kombineres med andre tiltak har noen utfordrende sider, særlig i forhold til fôring. Reinen i de ulike distriktene er i varierende grad vant til å bli fôret, og reieneierne har varierende kunnskap om slik fôring. Dersom FKT-midler stimulerer til økt bruk av tilleggsfôr uten at man har forberedt tiltaket tilstrekkelig kan det få uheldige konsekvenser bl.a. i form av fordøyelsesproblemer, økt markslitasje og økt forstyrrelse på kalvende simler. Videre bør man være bevisst på hvorvidt FKT-midler stimulerer til en driftsform som i mindre grad er forankret i tradisjonelle driftsmetoder og utnyttelse av de naturlige beiteressursene. Det er også viktig å benytte tilgjengelig forskningskunnskap om effekten av ulike former for fôring når man vurderer omfanget av dette som et tapsforebyggende tiltak.

Ved behandling av søknader om intensiv gjeting av rein i kalvingsperioden legger vi opp til å bruke fastsatte satser i forvaltningsplanen:

- Siidaandeler med mer enn 150 rein i vårflokk: Inntil kr 30.000,-
- Siidaandeler med mindre enn 150 rein i vårflokk: Inntil kr 20.000,-

Flere distrikt og siidaandeler har søkt om midler til intensiv gjeting av rein om vinteren. Dette er tiltak som det ikke har vært benyttet FKT-midler til tidligere. Fylkesmannen har vurdert at det ikke bør prioriteres midler til slike tiltak. En praksis med bruk av FKT-midler til tilsyn om vinteren vil medføre en praksis hvor man må kunne forvente omfattende søknader om dette de neste årene. Dette vil være særlig utfordrende i år med begrensede midler i forhold til omfanget av søknader. Vi mener finansiering av gjeting bør prioriteres til kalvingstiden. Evt. behov for tilsyn andre deler av året bør vurderes som akutt-tiltak etter fastsatte kriterier i forvaltningsplanen.

Sekretariatet foreslår også i år å prioritere dette tiltaket høyt. Men vi ser at noen få søkere ikke oppfyller kravene i FKT-forskrifta om å kombinere gjetinga med andre tiltak, og følgelig vil de ikke kunne få tilskudd. I slike tilfeller kan det vises til at reieneierne kan få tilskudd til akutt intensiv gjeting dersom det oppstår akutte tapssituasjoner gjennom året.

Fôring av rein

FKT-forskrifta åpner for at det kan gis tilskudd til fôring av rein i korte perioder av året for å samle flokken når det kombineres med intensiv gjeting. Se derfor også avsnittet ovenfor. Vi registrerer at dette er et tiltak med økende interesse i næringa. Det søkes både om fullfôring av rein og tilleggsfôring både vinter og vår. Dersom man velger å satse på fôring som et tapsforebyggende tiltak i stor skala, vil dette innebære store utgifter og dermed en prioritering av dette tiltaket framfor andre tiltak. Sekretariatet vurderer at det er aktuelt å benytte FKT-midler til tilleggsfôring av simlerein i forbindelse med kalvinga, og at det da bør stilles krav om at tiltaket kombineres med intensiv gjeting. Dette vil kunne bidra til bedre oversikt og kontroll med reinen i en sårbar periode, og dermed reduserte tap av simler og kalver. Vårt forslag til budsjett tar utgangspunkt i en sats på kr 60,- per simlerein, dette er samme sats som i 2013.

Tidlig slakting av kalv

Tidlig slakting av kalv er et tiltak som kan finansieres med FKT-midler. Tidligere er slike tilskudd utbetalt som en rund sum uavhengig av antall og andel kalv som slaktes. For å stimulere til at tiltaket gjennomføres på en best mulig måte i forhold til formålet om å redusere tap av kalv på seinhøsten, vurderer Fylkesmannen at det bør legges opp til at tilskuddstørrelse i større grad enn tidligere knyttes opp mot antall kalv som slaktes tidlig.

Fylkesmannen legger opp til følgende beregning av tilskudd:

Grunntilskudd på kr 20 000,- per distrikt som de får dersom de gjennomfører tidligslakt. I tillegg får de et kalvetilskudd på kr 200,- per kalv som er slaktet før utgangen av oktober og innrapportert i henhold til gjeldende regelverk. Maks tilsagnsbeløp beregnes ut fra slakting av kalv tilsvarende ca 20 % av antall simler i flokken.

Kalving i gjerde

Vi har fått søknad fra 4 siidaandeler som planlegger å kalve i gjerde med deler eller hele flokken. Kalving i gjerde har vært et lite benyttet tiltak i Nordland, og innebærer en betydelig endring av det tradisjonelle driftsmønsteret i Nordland. Videre innebærer et slikt tiltak etablering av betydelige gjerdeanlegg, hvor utforming og plassering må gjøres ut fra hensynet til både reindriftsfaglige forhold og allmenne interesser. Tapssituasjonen i fylket tilsier at man bør ha fokus på å forsøke nye tapsreduserende tiltak. Fylkesmannen vurderer imidlertid at man bør få mer kunnskap om tiltaket før vi evt. åpner for å gi tilskudd over FKT-midlene. Dette kan blant annet gjøres ved at temaet tas opp i seminarer og møter hvor reindrifta i Nordland er samlet. Fylkesmannen foreslår å ikke sette av midler til kalving i gjerde i 2014.

Tiltak i saueneringa

I 2014 har Fylkesmannen mottatt 48 søknader som omfatter tapsforebyggende tiltak i saueneringa. Flere av søknadene er felles for hele beitelag/ hele kommuner, mens andre kun omfatter en eller noen få brukere. Søknadene om tapsforebyggende tiltak i saueneringa omfatter ca 56 000 sau og lam. Dette utgjør ca 27 % av all sau som slippes på utmarksbeite i fylket. Til sammenligning var det i 2013 totalt ca 76 000 sau og lam i besetningene som søkte om erstatning for rovvilttap.

Radiobjeller

I møte 4/2012 vedtok rovviltnemnda et prinsippvedtak om begrenset satsing på nye radiobjeller i 2013. FKT-forskrifta stiller klare betingelser for bruk av FKT-midler til elektronisk overvåking. I enkelte områder hvor man f. eks over flere år har hatt store tap av beitedyr uten at man har klart å finne tapsårsak, men mistenker at rovvilt forårsaker tap, kan man gjøre nytte av elektronisk overvåking i en begrenset tidsperiode for å få et bedre kunnskapsgrunnlag. Ut fra dette kan det prioriteres midler til elektronisk overvåking, men midlene må målrettes mot områder der slik overvåking kan bedre kunnskapsgrunnlaget.

Fylkesmannen har mottatt et betydelig antall søknader om innkjøp av nye radiobjeller, både fra Telespor, Findmysheep og Followit. De fleste søknadene er fra saueneringa.

Fylkesmannen foreslår å sette av noe midler til innkjøp av nye radiobjeller som en del av arbeidet med å kartlegge tapsårsaker. Vi vurderer også at tiltaket kan ha en indirekte tapsreduserende effekt ved at uro og rovdyrangrep oppdages raskere, og at man dermed kan iverksette tapsreduserende tiltak raskest mulig. Slik effekt vil være størst i områder hvor det erfaringsmessig er størst sannsynlighet for tap til bjørn.

Vi har videre mottatt flere søknader om tilskudd til dekking av driftskostnader for tidligere innkjøpte radiobjeller. Budsjettforslaget tar høyde for at inntil 50 % av de årlige driftskostnadene kan dekkes etter søknad. Dette er samme praksis som i 2013.

Planlagt tidlig nedsanking av sau

Fylkesmannen har de siste årene prioritert tilskudd til planlagt tidlig sanking i områder hvor det har vært betydelige tap til jerv eller bjørn. Dette er i samsvar med føringer i gjeldende forvaltningsplan. Fylkesmannen mener at det i flere områder vil være mulig å redusere tapene seint på sesongen dersom sankingen av sau blir mer effektiv, både når det gjelder sanking til normal sankedato og der det gjennomføres planlagt tidlig sanking. Det legges opp til at tilskudd til planlagt tidlig sanking samkjøres med tilskuddsordningen Investeringer til tiltak i beiteområder, som forvaltes av Fylkesmannens landbruks- og reindriftsavdeling, ved at det gis tilskudd til innkjøp av mobile sankegrinder til flere beitelag over denne tilskuddsordningen.

Ved behandling av søknader om planlagt tidlig nedsanking av sau, vil vi legge til grunn satser for akutt tidlig nedsanking i forvaltningsplanen; kr 6,- per dyr per dag fra søknadsdato (gitt fra tidligst 20. august) og fram til og med 15. september. Fellessøknader og søknader hvor flere brukere i samme beiteområde er samkjørte om tiltaket, er prioritert med bakgrunn i tiltakets potensiale for skadeforskyvende effekt. Videre er typiske jerveområder og evt. bjørneområder prioritert, mens søknader fra områder hvor gaupe er den viktigste rovviltarten ikke er prioritert. Dette fordi tidlig sanking generelt er mindre effektivt mot gaupeskadene da disse fordeler seg jevner utover beitesesongen.

Vårt forslag til budsjett legger opp til om lag samme omfang av tiltaket som i 2013.

Planlagt forsinka slipp av sau

Fylkesmannen har også i år mottatt en del søknader om planlagt forsinka slipp av sau på utmarksbeite. Det ble ikke gitt tilskudd til dette i 2013 da vi er svært usikker på den forebyggende effekten av forsinka slipp på utmarksbeite. Tidligere rapporter fra sauebønder spriker. Med mange søknader og store søknadssummer, vurderer vi at det heller ikke i 2014 er riktig å foreslå budsjett til dette tiltaket.

Beredskapsarealer

Beredskapsarealer har ikke vært prioritert de siste årene. Fylkesmannen foreslår et begrenset budsjett til dette tiltaket for å kunne imøtekomme enkelte søknader om beredskapsarealer hvor det foreligger konkrete og helhetlige planer for tidlig sanking. Kun områder med kronisk høye tap knyttet til jerv og evt. bjørn vil bli prioritert.

Tiltak knyttet til felling av rovvilt

Det foreligger klare politiske målsettinger om at kommunene etablerer godt skolerte, lokale fellingslag der det er aktuelt, og opplæringen av disse skal styrkes. Det skal etableres kurstilbud og prioriteres midler til jevnlig kursing av kommunale/interkommunale skadefellingslag med mål om å øke effektiviteten ved skadefelling av rovvilt ved akutte skadesituasjoner. I Nordland er det etablert kommunale/interkommunale skadefellingslag i de fleste områder hvor vi årlig får henvendelser om skadefelling av rovvilt. En del skadefellingslag har begynt å få god erfaring, mens andre er forholdsvis nyopprettet. Vi kjenner også til at det vurderes etablering av fellingslag i enkelte områder hvor dette per i dag ikke er på plass. De siste årene er det benyttet betydelige midler på kursing/kompetanseheving, og vi mener det er riktig å fortsatt prioritere dette. Samtidig ser vi at

skadefelling på barmark er svært vanskelig, og selv om man fortsetter å ha stort fokus på kompetanseheving vil vi neppe oppnå en veldig høy gjennomføringsgrad i form av vellykkede uttak.

Vårt budsjettforslag tar utgangspunkt i at alle etablerte kommunale/interkommunale skadefellingslag skal få mulighet til kompetanseheving. Vi mener midler til daglig kompetanseheving slik som skytetrening, lokale kurskvelder etc. bør prioriteres til alle kommunale/interkommunale skadefellingslag som søker om tilskudd, og at mer omfattende prosjekter kun gis støtte der Fylkesmannen vurderer at opplegget har faglig god standard og er knyttet til etablerte kompetansemiljøer.

Det foreligger også politiske målsettinger om at det skal arbeides aktivt med kompetansehevende tiltak knyttet til uttak gjennom kvotejakt og lisensfelling. Jervprosjektet i regi av Prosjekt Utmark går inn i sitt siste prosjektår, og det vil være aktuelt å gjennomføre jervejaktkurs som en del av dette prosjektet også i 2014. Gaupejaktkurs har generelt hatt mindre fokus de siste årene, bl.a. siden det har vist seg at gaupejakta generelt er effektiv når man får gode forhold. Sekretariatet vurderer at det kan være aktuelt med noe kursvirksomhet på gaupe, primært i områder med økende tap til gaupe hvor det de siste årene har vært lite fokus på denne jaktformen.

Konfliktdempende tiltak

Rovviltnemnda i Nordland har ikke hatt tradisjon med å sette av midler til konfliktdempende tiltak. Det går imidlertid klart fram av FKT-forskrifta at det kan gis tilskudd til personer, kommuner og organisasjoner for tiltak som har til hensikt å dempe konflikter forårsaket av rovvilt, og at barn og unge skal prioriteres.

Fylkesmannen registrerer gjennom vårt arbeid med rovviltforvaltning, samt gjennom media, at det i enkelte områder er betydelig usikkerhet og frykt knyttet til tilstedeværelsen av rovvilt. Særlig gjelder dette i områder hvor vi har hatt en økende aktivitet av, og økt fokus på bjørn. Fylkesmannen mener at det i slike tilfeller er viktig med balansert kunnskap om rovvilt og konflikter knyttet til tilstedeværelsen av disse. Vårt budsjettforslag legger opp til en begrenset bruk av midler til konfliktdempende tiltak, hvor tiltak kun kan gis støtte dersom opplegget har godt faglig innhold og fokus på en balansert tilnærming til problemstillingen. Tiltak som er rettet mot barn og unge vil bli prioritert.

Rutiner ved fordeling av eventuelle restmidler på slutten av året

Erfaringsmessig sitter vi igjen med en del ubrukte midler på slutten av året. Fylkesmannen foreslår at følgende prinsipper skal gjelde ved fordeling av eventuelle restmidler på slutten av året:

1. Restmidler kan benyttes til finansiering av flerårige prosjekter av større omfang.
2. Restmidlene kan benyttes til tiltak som initieres av Rovviltnemnda eller Fylkesmannen
3. Dersom mengden restmidler gir rom for det, kan disse benyttes til tiltak i reindriften som skal gjennomføres i vinterhalvåret. I slike tilfeller bør Fylkesmannen informere alle reinbeitedistrikt om muligheten til å søke om midler innen en fastsatt frist.

Sak 11/2014 Saker til drøfting/ orientering

a) **Orientering om lisensfelling, kvotejakt og ekstraordinære uttak**

Orientering legges fram i møte.

b) **Orientering om yngleregistrering av jerv og gaupe vinteren 2014**

Orientering legges fram i møte.

c) **Brev til nemnda**

Følgende brev til Rovviltnemnda er fortløpende lagt ut i Sharepoint, under mappen «Brev til nemnda»:

Dato	Fra	Til	Kopi	Tema
2014-01-09	Mdir	KLD	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Oversendelse av klage på gaupekvota
2014-01-10	FM Troms		Rovviltnemnda i Nordland	Protokoll fra møte i Rovviltnemnda region 8
2014-01-16	FM Hedmark	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.		Ny forvaltningsplan for rovvilt i region 5 - Hedmark
2014-01-22	MD		Rovviltnemnda i Nordland	Avgjørelse av klage på gaupekvota 2014
2014-02-03	FM Nordland	Mdir	Rovviltnemnda i Nordland	Rapportering FKT 2013
2014-02-03	Saltdal kommune	Mdir		Anmodning om ekstraordinært uttak av jerv
2014-02-10	Mdir	Saltdal kommune	Rovviltnemnda i Nordland	Midlertidig svar på anmodning om ekstraordinære uttak
2014-02-10	Mdir	Rovviltnemnda i Nordland		Midlertidig svar på anmodning om ekstraordinære uttak
2014-02-11	Mdir	FM Nordland m.fl.	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Betingete fellingstillatelse på gaupe 2014
2014-02-17	NOF	KLD og LMD	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Kommentarer til brev fra rovviltneemdene
2014-02-19	Nordland Bondelag	Mdir	Rovviltnemnda i Nordland	Anmodning om ekstraordinært uttak av jerv
2014-02-24	Sauenæringa i Rana	Mdir	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Anmodning om ekstraordinært uttak av jerv
2014-02-24	Norges Bondelag m.fl.	KLD	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.	Anmodning om ekstraordinært uttak av rovvilt
2014-03-12	Høylandet kommune	Rovviltnemnda i Nordland m.fl.		Forespørsel om kvotejakt på gaupe

Oppfølging av brev til nemnda

Brev av 12.03.2014 fra Høylandet kommune med forespørsel om utvidelse av felles kvotejaktområde for region 6 og 7. Sekretariatet orienterer i møtet.

Sak 12/2014 Eventuelt

Ingen eventuellsaker er mottatt ved utsendelse av saksframlegg.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
fung. fylkesmiljøvernsjef

Magne Totland
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1. Referat fra møte 1/2014
2. Brev fra Miljødirektoratet – Planleggingsrammer for rovviltnemndene i 2014 - ettersendes
3. Regneark med oversikt over mottatte FKT-søknader i Nordland 2014